

та звіти о виконаній роботі, та розтрату ліків за кожний тиждень. В деяких державних клініках, або лабораторіях є доплати за шкідливу роботу. Вагомою відмінністю є оформлення на роботу, в приватній клініці можливо роками працювати асистентом, і не бути офіційно працевлаштованим, а в державному підприємстві без офіційного працевлаштування не можливо працювати, це дає можливість отримувати стаж, та раніше вийти на пенсію.

Можна зробити висновок, що є відмінності в роботі державній та приватній клініці, але з власного досвіду, хочу сказати, що працювати в державній клініці цікавіше ніж в приватній.

УДК 636.18.24/2.12

ЧЕПУРНА Я. П., студентка

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АЛЬТЕРНАТИВИ ДОСЛІДАМ НА ТВАРИНАХ

Важливо продовжувати використовувати та розробляти альтернативні методи дослідження для покращення здоров'я людини та медичних досліджень, не порушуючи при цьому етичних міркувань.

Ключові слова: тварини, дослідження, альтернативи.

Довгий час досліді на тваринах був основним засобом дослідження в таких галузях як медицина, косметологія, наука про харчування. Але, такі досліді супроводжуються регулярним стражданням тварин, тому останнім часом суспільство задумується над альтернативними методами дослідження.

Одним з найбільш популярних методів є використання технології на основі клітин, *in vitro* (в лабораторних умовах) та *in vivo* (інженерія тканин). Такі технології проводить дослідження на тканинах і клітинах людини без потреби використання живих тварин. Тобто, можна провести дослідження на ту чи іншу хворобу, не на тваринах, а на клітинах хворих людей і визначити ефективність ліків.

Також, можна використовувати комп'ютерні моделі та імітаційні системи для вивчення тих чи інших процесів, які раніше досліджувались на тваринах. Наприклад, науковці можуть використовувати віртуальні моделі для подальшого вивчення мозку людини і тварин. Для аналізу дослідження та статистичних даних можна використати біометричні методи та бази даних.

Можна використовувати добровільних учасників, які згодні приймати участь в дослідженнях. Як правило, такі досліді, базуються на попередніх дослідженнях на тваринах і враховують етичні принципи.

Деякі країни вже запровадили законодавчі акти, що вимагають використовувати альтернативні методи дослідження в медицині та інших галузях, де можливо замінити досліді.

Зменшення жорстокого поводження з тваринами, а також ефективність і точність експерименту порівняно з традиційним методом тестування на тваринах, є одними з головних переваг альтернативних методів дослідження. Комп'ютерне моделювання є чудовим прикладом, воно може точно імітувати процеси людського організму для забезпечення більш точних результатів.

Також важливим є те, що такі методи дослідження є більш етичними, оскільки зменшують потребу в тваринах для дослідження та їх страждання. Крім того, проведення досліджень таким чином може заощадити кошти та час.

На мою думку використання альтернативних методів дослідження є важливим кроком у розвитку науки та медицини. Отримання результатів етичними дослідженнями не тільки зменшує страждання тварин, але й приносить значну користь суспільству. Тому важливо

продовжувати використовувати та розробляти альтернативні методи дослідження для покращення здоров'я людини та медичних досліджень, не порушуючи при цьому етичних міркувань.

УДК 636.18.24/2.12

ЧЕЧУГА А.П., студентка

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ДОБРОБУТУ ТВАРИН У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ВИКОРИСТАННЯ

Проблеми добробуту тварин у різних галузях використання є серйозним питанням, яке вимагає негайних дій з боку суспільства та урядів, оскільки погані умови утримання тварин не тільки впливають на їх благополуччя, але також можуть мати негативний вплив на здоров'я людей та навколишнє середовище.

Ключові слова: добробут тварин, законодавство, жорстокість.

Люди протягом всього свого існування на землі роблять все можливе, щоб покращити умови життя, але зовсім забувають про необхідність не шкодити природі та тваринам. Від недбалого ставлення тварини страждають в усіх сферах використання. Для кращого ознайомлення із даною темою раджу подивитися документальний фільм «Земляни» 2005 р., але також вважаю необхідно зазначити, не кожна людина зможе дивитися цей фільм, оскільки в ньому є всі жахіття співіснування людей та тварин. Також я використала статтю «Добробут тварин очима світових регуляторних інституцій» [1], для ознайомлення із економічною частиною даного питання.

Проблема добробуту тварин у використанні їх у виробництві є однією з найбільш актуальних і складних проблем у сучасному світі. В ст.26 «Правил поводження з тваринами, що використовуються в наукових експериментах, тестуванні, навчальному процесі, виробництві біологічних препаратів» чинного закону України № 3447-IV «Про захист тварин від жорсткого поводження» [2] вказані можливі випадки жорсткого поводження із тваринами в даній галузі, але я вважаю доцільним вказати, як це саме відбувається. Тварини використовуються у виробництві для отримання харчових продуктів, шкіри, м'яса, вовни, молока та інших продуктів. Однією з головних проблем у скотарстві є погані умови утримання тварин. Більшість тварин живуть в переповнених корівниках чи свинарниках, де вони мають обмежений доступ до світла та повітря, а також до вільного руху. Такі умови призводять до стресу та хвороб серед тварин, що може впливати на якість їхнього м'яса та молока. Іншою проблемою є жорстоке поводження з тваринами. Наприклад, в ході транспортування до забійного дому тварини можуть бути побиті та знущатися над ними. Також існують методи обрізки хвоста та вирізання зубів, які можуть бути болісними та травматичними для тварин.

Наступною проблемою є використання антибіотиків та гормонів для збільшення продуктивності тварин. Це може призводити до виникнення антибіотикорезистентності та інших проблем здоров'я, а також до зменшення якості продуктів харчування. Ще однією проблемою є вбивство тварин. Забійні доми можуть бути місцем жорсткого поводження з тваринами, які можуть бути забиті без належної евтаназії та відчувати біль та страждання. Також можуть виникати проблеми з медичною допомогою тваринам, коли їхніх потреб не беруть на увагу. Для запобігання цим проблемам необхідно здійснювати контроль за умовами утримання тварин, відстежувати процес транспортування та вбивства тварин, а також використовувати методи, що забезпечують безболісний спосіб вбивства тварин. Також важливо проводити наукові дослідження, які дозволяють розробляти нові технології, що забезпечують більш людські способи використання тварин.